

PERSMEDEDELING

18/09/2026

AUTOLOZE ZONDAG MAAKT IMPACT VAN MINDER VERKEER OP UITSTOOT EN LUCHTKWALITEIT ZICHTBAAR

Op zondag 20 september onderzoekt de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in verschillende Vlaamse steden hoe de tijdelijke afname van het autoverkeer de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen beïnvloedt. Eerdere analyses tonen dat een Autoloze Zondag kan leiden tot een aanzienlijke daling van de verkeersemisies. Ook metingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tonen dat minder verkeer zich vertaalt in een betere luchtkwaliteit.

Met verkeersgegevens van Telraam brengt de VMM de impact van Autoloze Zondag in kaart. De resultaten worden kort na 20 september bekendgemaakt. De meetcampagne is een samenwerking met Mobiel 21, Telraam en de deelnemende steden. De VMM roept iedereen op om deel te nemen en zelf te ervaren hoeveel aangenamer een stad met minder autoverkeer kan zijn.

Minder verkeer, minder uitstoot

Verkeer is een belangrijke bron van luchtverontreiniging. Wanneer het autoverkeer tijdelijk sterk afneemt, ontstaat een unieke gelegenheid om de relatie tussen verkeer, uitstoot en luchtkwaliteit zichtbaar te maken.

Daarom onderzoekt de VMM tijdens Autoloze Zondag hoe sterk het verkeer vermindert en wat dit betekent voor de uitstoot van stikstofoxiden (NO_x), waaronder stikstofdioxide (NO₂). De campagne past binnen de Week van de Mobiliteit en de bredere communicatie 'Samen voor Zuivere Lucht'. Daarmee willen we tonen dat iedereen kan bijdragen, vanuit een gedeelde ambitie: gezonde lucht voor onszelf, onze kinderen en toekomstige generaties. Van 16 tot 22 september staat duurzame mobiliteit centraal. Minder gemotoriseerd verkeer creëert niet alleen meer ruimte voor voetgangers en fietsers, maar draagt ook bij aan een gezondere leefomgeving.

Analyse 2026 in vijf Vlaamse steden

Ook tijdens de Autoloze Zondag van 2026 zal de VMM de impact van minder verkeer onderzoeken in Aalst, Antwerpen, Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht, Leuven en Vilvoorde. Aan de hand van Telraam-tellingen wordt berekend hoe sterk de lokale verkeersemissies afnemen in de autovrije zones.

Tabel 1: Aantal telramen per stad of gemeente waarmee we de lokale impact berekenen

Stad	Aantal Telramen
Aalst	6
Antwerpen	5
Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht	2
Leuven	16
Vilvoorde	4

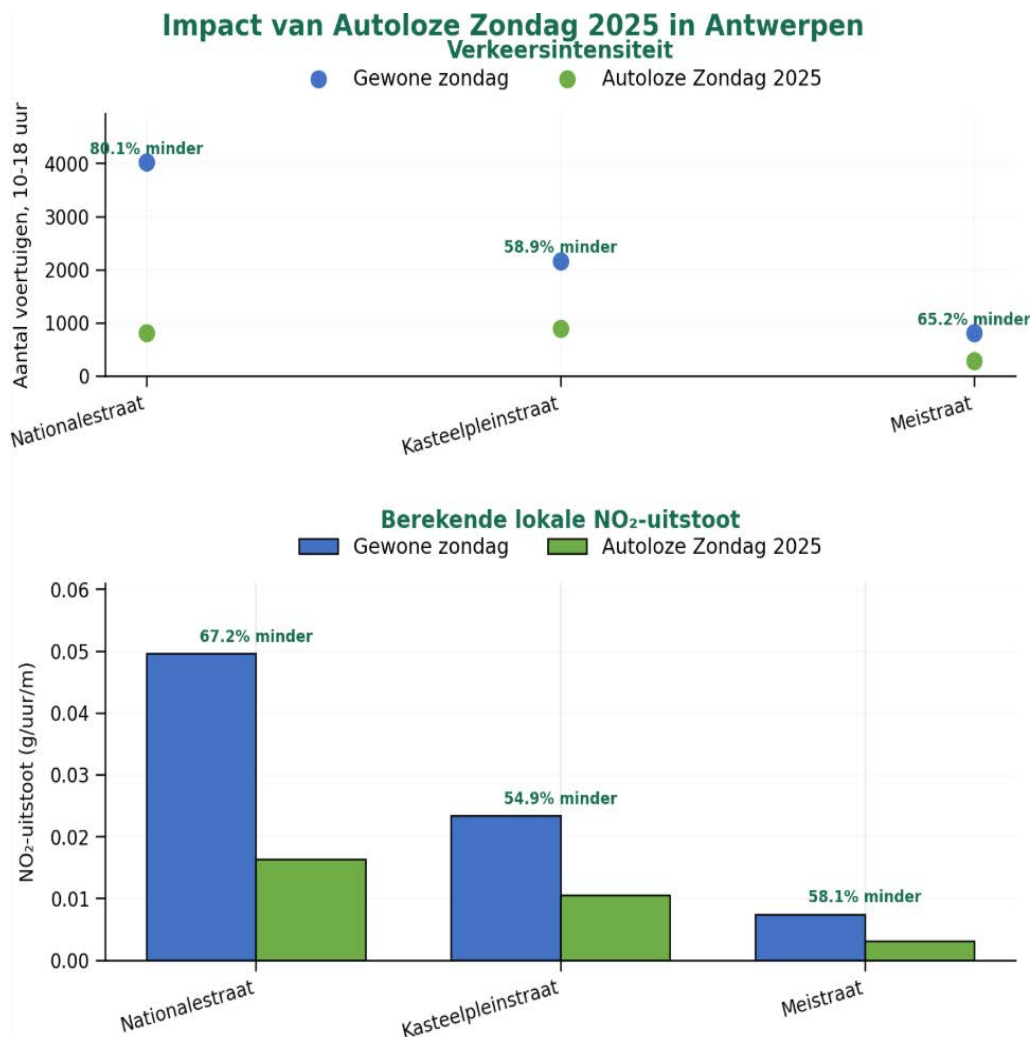
De VMM vergelijkt de verkeersvolumes tijdens Autoloze Zondag met die van gewone zondagen. Daarbij worden de tellingen van lichte en zware voertuigen afzonderlijk bekeken. Ook de aantallen fietsers en voetgangers worden meegenomen om veranderingen in de verdeling over verschillende vervoersmiddelen of modal shift zichtbaar te maken.

Daarna koppelt de VMM de verkeersgegevens aan emissiefactoren voor verschillende voertuigtypes. Zo wordt berekend hoeveel de lokale verkeersemissies veranderen wanneer er minder auto's, vrachtwagens en bussen rijden.

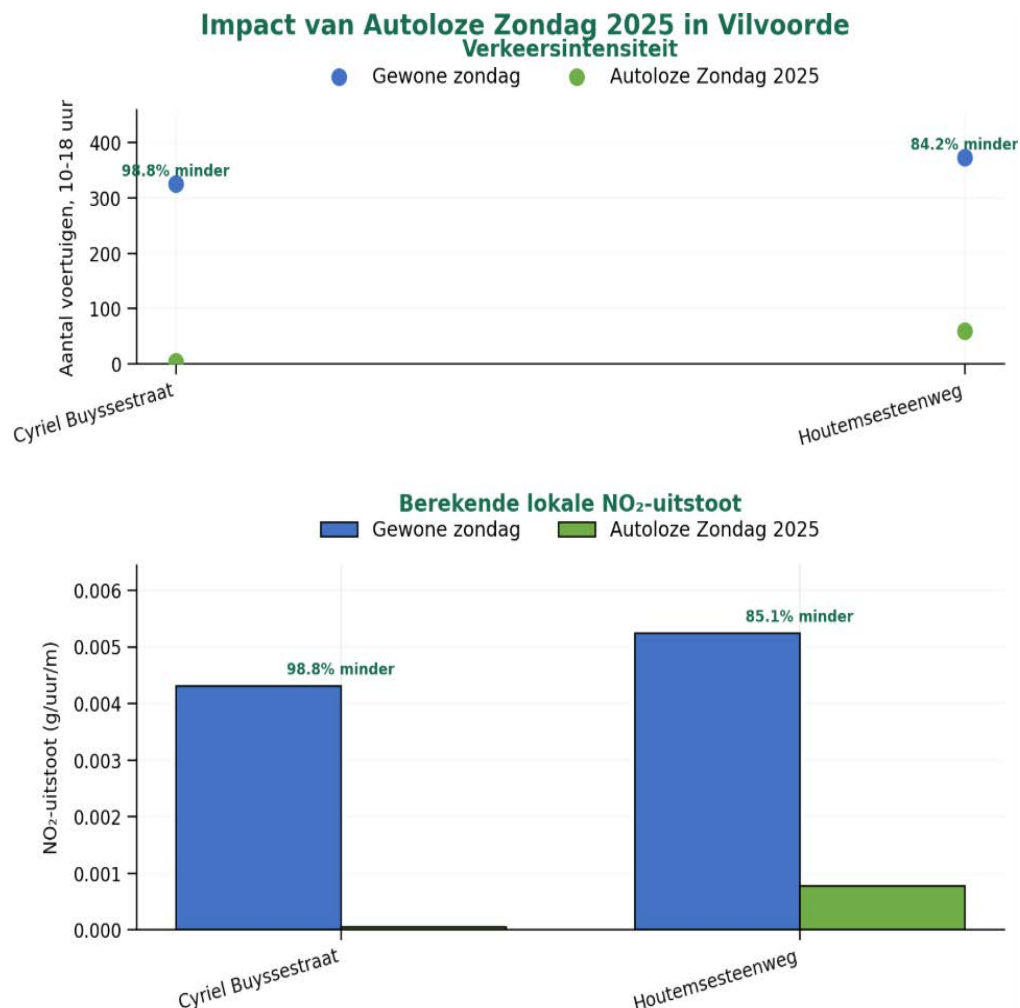
Testanalyse toont duidelijke emissiedaling

Om de aanpak voor 2026 voor te bereiden, analyseerde de VMM verkeersgegevens van Autoloze Zondag 2025. De resultaten tonen op bijna alle onderzochte locaties een duidelijke daling van het gemotoriseerde verkeer tegenover een gewone zondag.

Ook de berekende uitstoot daalde op veel onderzochte locaties aanzienlijk. De resultaten liepen wel sterk uiteen per straat. Zo bedroeg de daling op de onderzochte locaties in Antwerpen ongeveer 47 tot 55 procent. In Aalst varieerde de daling tussen 25 en 71 procent. In Leuven en Vilvoorde werden op een aantal locaties nog sterkere dalingen berekend. Op enkele locaties was het beeld minder duidelijk of werd geen daling vastgesteld.

Figuur 1. Verkeersintensiteit en indicatieve NO₂-uitstoot op geselecteerde locaties in Antwerpen: gewone zondag tegenover Autoloze Zondag 2025.

Figuur 2. Verkeersintensiteit en indicatieve NO₂-uitstoot op geselecteerde locaties in Vilvoorde: gewone zondag tegenover Autoloze Zondag 2025.

Deze resultaten tonen aan dat een sterke vermindering van het verkeer zich vertaalt in lagere lokale emissies. De lokale resultaten zijn afhankelijk van de beschikbare tellingen, de ligging van de Telraam-sensoren en de kwaliteit en vergelijkbaarheid van de gegevens. Ze mogen daarom niet worden geïnterpreteerd als gemiddelden voor een volledige stad.

Brusselse metingen bevestigen het belang van minder verkeer

Naast de impact op emissies geven metingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzicht in het effect van een Autoloze Zondag op de luchtkwaliteit zelf.

IRCEL volgt al jaren de invloed van de Brusselse Autoloze Zondag op de gemeten luchtkwaliteit. Daarbij worden de concentraties tijdens Autoloze Zondag vergeleken met de gemiddelde concentraties op een gewone zondag en een weekdag. Tegelijk benadrukt IRCEL dat de resultaten van één dag voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd: verschillen in wind, temperatuur en andere weersomstandigheden kunnen de gemeten concentraties mee beïnvloeden. Daarom werd de trend over meerdere jaren in kaart gebracht.

De analyses van IRCEL tonen aan dat concentraties van verkeersgerelateerde luchtverontreinigende stoffen tijdens een Autoloze Zondag lager liggen dan op een gewone zondag. Voor NO₂ is dat tot 60 procent lager gemiddeld over 10 jaar. Daarmee bevestigen de Brusselse metingen wat ook de Vlaamse emissieberekeningen aantonen: minder verkeer leidt tot minder uitstoot en draagt bij aan een betere luchtkwaliteit.

Doe mee op zondag 20 september

De VMM nodigt inwoners en bezoekers uit om op zondag 20 september deel te nemen aan Autoloze Zondag. Laat de auto staan en kies voor de fiets, het openbaar vervoer of een verplaatsing te voet. Zo ontdek je de stad op een andere manier en help je mee om de positieve effecten van duurzame mobiliteit zichtbaar te maken.

Autoloze Zondag vindt plaats op 20 september 2026 in verschillende Vlaamse steden en gemeenten.

De resultaten van de Vlaamse analyse worden na verwerking bekendgemaakt via onze website en sociale media.

De Vlaamse Milieumaatschappij is een Vlaamse overheidsinstelling die zich sterk opstelt als oplossingsgerichte partner. De VMM wil een positieve impact hebben op de leefomgeving in Vlaanderen en er mee voor zorgen dat die klimaatbestendig wordt. Samen met partners en belanghebbenden streeft de VMM naar resultaten op het terrein en in het beleid. Meer info op vmm.vlaanderen.be.